

Nö.

266. Framvarp

til laga um breyting á lögum nr. 43, 27. júní 1921, um varnir gegn berklaveiki.

Flutningsmaður: Kl. Jónsson.

1. gr.

14. gr. laganna skal orða þannig:

Um greiðslu meðlagskostnaðar sjúklunga með smitandi berkla á heilsu-
hælum, sjúkrahúsum eða sumarhælum barna fer sem hér segir:

Sjúklingurinn sjálfur eða sá, sem framfærsluskyldan hvílir á, skal standa
straum af kostnaðinum, ef hann er fær um það. Sje hann ekki fær um það að
dómi hreppsnefndar dvalarhrepps sjúklingsins, skal hreppsnefndin senda stjórnar-
ráðinu skýrslu um efnahag hans. Skal sýslumaður staðfesta skýrsluna eftir bestu
vitund, en hjeraðslæknir vottar á hana, að vist utan heimilis sje nauðsynleg. Eftir
þessum gögnum úrskurðar ráðherra, hvort sjúklingurinn sje styrkhæfur.

Nú úrskurðar ráðherra, að sjúklingur sje styrkhæfur, og skal þá ríkis-
sjóður, eftir nánari ákvörðun ráðherra í hvert sinn, taka þátt í meðlagskostnaði
sjúklingsins með alt að $\frac{2}{5}$ hlutum, dvalarhjerað sjúklingsins skal greiða jafn-
mikinn hluta og ríkissjóður, en sjúklingurinn sjálfur eða sá, sem framfærsluskyld-
an hvílir á, skal greiða afganginn, og geti hann það eigi, þá skal framfærslusveit
sjúklingsins greiða hann.

Dvalarhjerað tákna í lögum þessum bæjar- eða sýslufjelag það, sem
sjúklingurinn á heimili í.

Undir meðlagskostnað telst einnig lyf og læknishjálp.

Upphæð sú, sem ríkissjóður greiðir upp í meðlagskostnað, má ekki fara
fram úr 2 kr. fyrir hvern legudag, eða 1 kr. 50 aur., ef um börn er að ræða

innan 12 ára, ef sjúklingurinn dvelur í sjúkrahúsi eða heilsuhæli, sem rekið er á opinberan kostnað annan en ríkissjóðs, en nýtnr þó styrks úr ríkissjóði.

Nú dvelur sjúklingurinn á sumarhæli barna, sem rekið er á þann hátt, er að framan getur, og má greiðsla ríkissjóðs þá ekki fara fram úr kr. 1,00 á dag.

Nú er heilsuhæli, sjúkrahús eða sumarhæli barna ekki rekið á opinberan kostnað með ríkissjóðsstyrk, heldur eign einstakra manna, fjelaga eða stofnana, og getur þá ráðherra ákveðið, að berklaveikir sjúklingar geti einnig fengið þar vist, gegn greiðslu eftir framangreindum ákvæðum.

Ef heilsuhæli eða sjúkrahús er rekið á ríkiskostnað, þá skal dvalarhjerað sjúklingsins greiða, eftir ákvörðun ráðherra, allt að 2 kr. fyrir hvern legudag, eða kr. 1,50, ef um börn innan 12 ára er að ræða, þó ekki meira en $\frac{2}{5}$ hluta rekstrarkostnaðar. Um þátttöku sjúklingsins í kostnaðinum fer eftir framansögðu.

Ekki verður meðlagskostnaður af opinberu fje fyrir sjúklinga með smitandi berkla í heilsuhæli, sjúkrahúsi eða sumarhæli barna greiddur lengur en yfirlæknir stofnunarinnar telur sjúklingnum þörf vistar þar vegna sjúkdómsins.

Nú getur sjúklingurinn ekki fengið vist í sjúkrahúsi eða hæli, en er komið fyrir á öðru heimili samkvæmt fyrirmælum 10. og 13. gr., og greiðir þá ríkissjóður allt að kr. 1,00 fyrir hvern dag, þó ekki meira en $\frac{2}{5}$ kostnaðar. Greiðir þá dvalarhjerað jafnmikið og ríkissjóður, en sjúklingurinn eða sá, sem framfærsluskyldan hvílir á, skal greiða afganginn. Úrskurður um styrkhæfi og um greiðsluhlutföll kostnaðar fer fram á sama hátt og að framan greinir.

Ef heilbrigð börn ern tekin að heiman samkvæmt fyrirmælum 13. gr., og sá, sem framfærsluskyldan hvílir á, er ekki fær um að greiða kostnaðinn, greiðir ríkissjóður meðgjöf með þeim að hálfu, þó ekki meira en 50 aura fyrir hvern dag, en dvalarhjeraðið greiðir afganginn.

Dvalarhjerað sjúklingsins getur krafist endurgjalds á $\frac{2}{5}$ hlutum þess kostnaðar, sem það greiðir samkvæmt þessari grein, af bæjar- eða sýslusjóði framfærslusveitar sjúklingsins.

Nú fer meðlag það, sem einstöku hreppsfjelagi ber að greiða samkvæmt þessari grein, fram úr upphæð, sem nemur jafnmiklu og 3 króna gjald á hvern hreppsbúa, sem gjaldskyldur er til ellistyrktarsjóðs, og á þá hreppssjóður rjett til endurgreiðslu þess, sem fram yfir er 3 kr., úr sýslusjóði.

Nú verða gjöld sýslufjelaga eftir þessari grein á einhverju ári meiri en svarar 2 krónum fyrir hvern heimilisfastan mann í lögsagnarumdæminu, og endurgreiðist þá mismunurinn úr ríkissjóði.

Stjórnarráðið getur ákveðið hámark daggjalds sjúklinga þeirra, er að framan getur, í sjúkrahúsum eða hælum, ef ástæða þykir til.

2. gr.

Lög þessi ganga þegar í gildi og falla þá jafnframt úr gildi lög nr. 44, 20. júní 1923, um breyting á lögum nr. 43, 27. júní 1921, um varnir gegn berklaveiki.

Greinargerð.

Með lögum nr. 43, 27. júní 1921, um varnir gegn berklaveiki, var ríkissjóði gert að skyldu að greiða að $\frac{2}{3}$ hlutum mestan hluta af kostnaði þeim, sem leiðir af lækningu berklaveiks fólks í landinu. Að eins lækningakostnaðnr þeirra einna berklasjúklinga er ríkissjóði óviðkomandi, sem eru svo efnum búnir, að ætla má, að þeir mundu ekki bíða mikið tjón á efnahag sinnum, þó þeir ættu að standa straum af lækningu sinni sjálfir.

Það hefir nú í framkvæmdinni reynst svo, að flestir berklasjúklingar, sem sótt hefir verið um lækningastyrk fyrir, hafa reynst svo illa efnum búnir, samkvæmt efnahagsskýrslum þeirra, að eigi hefir þótt annað fært en að telja þá styrksþrifa. Það hefir því orðið sú rann á, að ríkissjóðnr hefir orðið að greiða stórfje til lækninga þessara berklasjúklinga, og hafa útgjöldin í þessu skyni orðið sem þjer segir:

Árið 1922	kr. 128557,66
— 1923	— 278705,07

og það sem af er þessn ári kr. 77412,00. Auk þess er mikið af ríkissjóðsávísunum gefið út fyrir slíkum kostnaði, sem enn eru eigi greiddar, og má búast við, að berklavarnakostnaðurinn samkvæmt lögum frá 1921 og lögnum nr. 44, 20. júní 1923, verði ekki undir 350000 krónum fyrir umliðið ár, þegar alt er greitt.

Vegna þess að ríkissjóður getnr ekki risið undir slíkum gjöldum, er frv. þetta borið fram, enda sanngjarnt, að sjúklingurinn sjálfur beri það af lækningakostnaðinum, sem hann er fær um, eða að öðrum kosti framfærslusveit hans að einhverju leyti. Þess virðist mega vænta, að fyrirkomulag það, sem frumvarpið ákveður, gæti orðið til þess, að nákvæmari efnahagsskýrslur fengjust um berklasjúklingana en nú ef til vill á sjer stað oft og einatt, því það er í þágn hreppsins, að efnahagsskýrslan greini sem best allan efnahag sjúklingsins, þegar góður efnahagnr hans gæti orðið til þess að ljetta talsverðri byrði af hreppnum. Stundum gæti þá líka efnahagsskýrslan sýnt, að sjúklingurinn þyrfti eigi neinn styrk úr ríkissjóði, ef eigi þyrfti nema stntta sjúkrahúsvist.

Það virðist eigi um of, þó framfærslusveit berklasjúklings sje skylduð til að greiða $\frac{1}{3}$ hluta meðlagskostnaðarins að svo miklu leyti, sem sjúklingurinn getnr það ekki sjálfur. Yfirleitt mundi þetta ekki nema mjög stórri npphæð fyrir hvert hreppsfjelag, en þegar svo bæri undir, að margir sjúklingar væru úr sama hreppi í sjúkrahúsinu, gæti þó þetta numið allmiklu, og er þess vegna sett það ákvæði í frumvarpið, að það fje, sem hreppurinn þannig yrði að greiða, fari aldrei fram úr upphæð, sem nemi jafnmiklu og 3 krónur á hvern gjaldskyldan mann til ellistyrktarsjóðs í hreppnum.

Lög nr. 44, 20. júní 1923, hafa verið tekin upp í frumvarp þetta að því er gjöld sýslusjóða snertir eftir lögnum, og þykir því rjett að fella þau úr gildi.

Loks er sú breyting gerð frá núgildandi ákvæðnum, að framlag af opinbern fje sje samkv. þessari grein greitt einungis vegna sjúklinga með smitandi berkla.

Falla þá sjúklingar með berkla, sem ekki eru smitandi, undir hin almennu ákvæði laga um greiðslu sjúkrahúskostnaðar, og virðist það eðlilegt.

Samkvæmt því, sem að framan segir, virðist mega vænta þess, að ríkissjóði geti sparast að minsta kosti allt að því þriðjungur þess fjár, sem hann verður nú að greiða með berklaveiku fólki, ef frumvarp þetta verður að lögum, og ef til vill meira.